

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- 1- ΣΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΟ
- 2- ΜΑΣΤΕΛΝΟΥΝ ΓΙΑ "ΜΕΤΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ"
- 3- ΣΤΗΝ ΚΟΛΑΣΗ ΤΩΝ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΩΝ ΦΑΝΤΑΡΩΝ...
- 4- ΧΙΤΛΕΡΙΚΑ ΒΑΣΑΝΗΣΤΗΡΙΑ.....
- 5- ΤΟ ΜΑΡΤΥΡΙΟ ΤΟΥ ΣΤΕΥΘΟΥ.....
- 6- ΧΩΡΙΣ ΝΕΡΟ ΜΕ ΡΕΓΓΑ ΚΑΙ ΜΠΑΚΑΛΙΑΡΟ.....
- 7- ΝΥΧΤΕΣ ΑΓΩΝΙΑΣ...
- 8- ΗΡΘΕ ΚΙ' Η ΔΙΚΗ ΜΑΣ ΣΕΙΡΑ.....
- 9- ΕΘΝΙΚΕΣ ΚΟΛΥΜΒΥΘΡΕΣ ΚΑΙ ΕΞΑΓΝΙΣΜΟΣ ...
- 10- ΤΑ ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΗΣ 29 ΦΛΕΒΑΡΗ...
- 11- Ο ΑΡΧΗΔΗΜΙΟΣ ΜΠΑΪΡΑΚΤΑΡΗΣ ΟΛΟΚΛΕΡΩΝΕΙ ΤΟ ΜΑΤΟΚΥΛΙΣΜΑ...
- 12- ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΔΗΜ. ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ - "ΚΕΝΤΡΟ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΗΣ ΔΙΑΒΙΩΣΕΩΣ"...
- 13- "ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΟΧΡΩΜΑΤΙΣΜΟΥ" ΚΑΙ ΤΣΤΑΕ.....
- 14- ΟΛΑ "ΤΡΙΤΗΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ" - ΛΟΒΙΤΟΥΡΕΣ, ΚΛΕΦΤΕΣ.
- 15- ΓΡΑΦΕΙΟ "ΗΘΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ "
- 16- ΥΜΝΟΙ ΣΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΚΑΤΟΧΗ - ΔΗΛΗΤΗΡΙΟ ΕΦΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗΝ Ε.Σ.Σ.Δ.
- 17- ΨΕΥΤΙΕΣ, ΣΥΚΟΦΑΝΤΙΕΣ, ΣΚΙΝΟΘΕΣΙΕΣ
- 18- ΟΝΟΜΑΤΑ ΑΡΧΗΔΗΜΙΩΝ...
- 19- ΚΑΛΩ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΜΑΚΡΟΝΗΣΙΩΤΕΣ ; ; ; ..

Ἡ ἱστορία πού θά σᾶς διηγηθῶ εἶναι ἱστορία χιλιάδων παιδιῶν τοῦ λαοῦ, χιλιάδων ἀγωνιστῶν τῆς ἑθνικῆς ἀντίστασης, πού γιά τά δημοκρατικά τους φρονήματα ἀφοπλίστηκαν, φυλακίστηκαν, δάρθηκαν ἀπάνθρακα, στάλθηκαν στά χιτλερικά κότεργα τῆς Μακρονήσου, μαρτύρησαν κυριολεκτικά". Ἐτσι ἀρχισε τήν ἀφήγησή του ὁ ἐλαστικός Μακρονησιώτης Γ. Τζόπας ἀπ' τό Ἐλαφότοπο Ζαγοριοῦ, πού βρῖσκεται τώρα στά

τμήματά μας .

"Αφοῦ θέλετε ν'ακούσετε τήν ἱστορία μου καλό θάναί νά τή διηγηθῶ ἀπ'τήν ἀρχή" Κι'ἀρχισε νά διηγιέται τή μαρτυρική ζωή του, τήν πονεμένη καί μαρτυρική ζωή χιλιάδων ἀγωνιστῶν τῆς Ἐθνικῆς Ἀντίστασης.

I .- ΣΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΟ....

Στό στρατό μέναλεσαν μέ τήν κλάση μου 1941, Κατατάχθηκα τό Σεπτέμβρη τοῦ 45. Μέ στείλανε στόν Οὐλαμό Λοχιῶν. Μά ὕστερα ἀπό 4 μῆνες μέ διώζανε σάν ἀνεπιθύμητο. Εἶχα κάνει τό βαρῦ ἔγκλημα. Εἶχα ἀγωνιστεῖ γιά τήν ἀπελευθέρωση τῆς Πατρίδας μου στήν περίοδο τῆς κατοχῆς. Τήν ἴδια τύχη μέ μένα εἶχαν ἄλλοι 130 στρατιῶτες πού φυσικά καί αὐτοί βαρυνότανε γιά τό ἴδιο "φοβερό ἔγκλημα" ὅτι ἀγωνίστηκαν γιά τήν ἀπελευθέρωση τῆς Πατρίδας . Τόν Ἰούνη μᾶς ἀφόπλισαν . Ἀφόπλισαν τότε συνολικά 300 ἀπ'τήν 43 Ταξ/χία Ἡ "Πατρίδα" δέν μπορούσε νά μᾶς ἐμπιστευθεῖ ὄπλο ... γιὰτί πολλοί φησίζουμε γιά τή λευτεριά της. "Ὅλο τό καλοκαίρι δουλεύαμε στόν Ἀκραῖο. Τό φθινόπωρο τοῦς 300 τῆς 43 Ταξ/χίας μαζί μέ ἄλλους 200 τῆς VIII τοῦς μπαουλάρισαν στά αὐτοκίνητα γιά τή Λαμία. Καί ἀπό κεῖ τοῦς ξεμπάρηκαν στήν Κρήτη. Ἐγώ τότε βρισκόμουν μέ ἀναρρωτική ἄδεια . "Ὅταν γύρισα ἀπ'τήν ἄδεια μέ τοποθέτησαν στό Κέντρο Καλλιέργειας τῆς VIII Μεραρχίας ὅπου δουλεύαμε στά χωράφια ὡς τήν Ἀνοιξη τοῦ 47.... "Ὅμως στίς 15 τοῦ Μᾶη τοῦ 47 μᾶς ἀρπάζει ἡ Ε.Σ.Α. , σκαρώνει τήν κατηγορία ὅτι διαβάζαμε ἀριστερό τύπο . Μᾶς ξυλοκοποῦν ἄγρια στό Φρουραρχεῖο καί ἀπό κεῖ μᾶς ρίχνουν στό παγοποιεῖο τοῦ Φίξ, πού τό μετατρέφανε σέ φυλακές. Δέν χρειάζεται νά σᾶς πῶ περισσότερα γι'αὐτές τίς φυλακές. Φθάνει ν'ἀναλογιστεῖτε ^{ὅτι αὐτοί} στίς φοβερά ἀνήλιες καί φριχτές αἰθουσες πού φτιάχνανε τόν πάγο κάθονται τώρα ἄνθρωποι . Μᾶς κρατοῦν ἐκεῖ ὡς τίς 8 Αὐγούστου . Ἀναγκάζονται νά μετατρέφουν τήν ποινή μου σέ 40 μέρες αὐστηρά, γιὰτί παρά τή "Γαλλική" ἀνάκριση, δέν

βγάζουν τίποτα , για να μπορέσουν να μᾶς τυλίξουν και να μᾶς στείλουν στο Στρατοδικείο.

II,- ΜΑΣ ΣΤΕΛΝΟΥΝ ΓΙΑ ΜΕΤΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ..

Στις 18 Αύγουστου μᾶς συγκεντρώνουν μαζί με άλλους που φέρανε ἀπ'τά τάγματα τῆς πρώτης γραμμῆς τὰ 582 και 584 και μᾶς λένε ὅτι θὰ μᾶς στείλουν για μετεκπαίδευση στὴν Ἀθήνα. Τὴν ἄλλη μέρα πρωῖ -πρωῖ μᾶς τσουβαλιάζουν στ' αὐτοκίνητα 80 στρατιῶτες ^{σέ}/₃ αὐτοκίνητα. Πού τὰ ἀκολουθοῦν ἄλλα 3 μέ φρουρά. Τώρα καταλαβαίνουμε πολὺ καλά γιατί εἶδους μετεκπαίδευση μᾶς στέλνουν. Μᾶς πᾶνε στὴν Πρέβεζα. Μᾶς στιβάζουν στο Κέντρο διερχομένων . Μᾶς ἀπαγορεύουν τὴν ἔξοδο στὴν πόλη. Ἡ Α.Μ. θέλει νὰ ἐρευνήσῃ τὶς ἀποσκευές μας . Ἀρνούμαστε . Γίνεται ὀλοκλήρη φασαρία. Μᾶς βάζουν στο πλοίο και τὸ ἴδιο ἀπόγευμα μᾶς κατεβάζουν στὴν Πάτρα. Καί δῶ μᾶς ἀπαγορεύουν νὰ βγοῦμε ἔξω . Τό, ἄλλο προῖ μᾶς βάζουν στο τραῖνο φτάνουμε στον Πειραιᾶ. Τὰ ἀμάξια περιμένουν. Μᾶς βάζουν ἀμέσως μέσα . Ρωτοῦμε ποῦ εἶναι τέλος πάντων αὐτό τό κέντρο Ἐκπαίδευσης. Μᾶς λένε ἔξω ἀπό τὴν πόλη. Φυσικά καταλαβαίναμε. Στὴ 1 τὰ μεσάνυχτα φτάνουμε στο Λαύριο. Στο Λαύριο ἀφίνουν τὰ προσχήματα και ἀρχίζουν τὶς ἀγριότητες και τοὺς τραμπουκισμούς. Διαμαρτυροῦμαστε γιατί μᾶς βγάζουνε ἔξω στο λιμάνι νὰ κοιμηθοῦμε. Μᾶς βρίζουν και μᾶς χτυποῦν. Τὴν ἄλλη μέρα πρωῖ -πρωῖ , για νὰ μὴν μᾶς δεῖς ὁ κόσμος, μᾶς βάζουν στο καϊκη και μᾶς ξεμπαριάρουν στὴν Μακρόνησο. Ἐδῶ εἶναι τό Κέντρο Μετεκπαίδευσης, μᾶς λένε γεμάτοι μῖσος και φαρμακερὴ εἰρωνία οἱ δήμιοι μας". Ἐδῶ θὰ σᾶς κάνουν με "Ἡ θὰ βάλῃτε μυᾶλο ἢ θὰ πεθάνετε ". Ἄλλη λύση δέν ὑπάρχει".

III.- ΣΤΗΝ ΚΟΚΛΑΣΗ ΤΩΝ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΩΝ ΦΑΝΤΑΡΩΝ...

Όταν πλησιάσαμε με τό καϊκη και άγναντέψαμε τόν ξερόβραχο, μάς σφίχτηκε ή καρδιά όμως άπ'τήν ύποδοχή που μάς έκαναν μόλις πατήσαμε τό πόδι μας στη στεριά, άπ'τίς φωνές, τίς βλαστημιές και τά άγρια βλέματα, τότε καταλάβαμε πολύ καλά τί μάς περιμένει. Τί είναι τό Μακρονήσι; Ός τήν ώρα που τό ξετρύπωσε ό, μοναρχοφασισμός κι'οί Άμερικάνοι γιάγιστες για να τό μετατρέφουν σε τόπο μαρτυρών τών δημοκρατιών φαντάρων, κανένας δέν τό ήξερε. Είναι ένα νησί χωρίς δέντρο, χωρίς νερό, ένας ξερόβραχος μέσα στην θάλασσα. Ζωή σ'αυτό τό φριχτό ξερόβραχο δέν υπήχε ως τήν ώρα που οι μοναρχοφασίστες τόν έκαναν κατοικησιμο, μεταφέροντας εκεί χιλιάδες στρατευμένους δημοκράτες, αγωνιστές τής Έθνικης Άντίστασης. Άπ'τό Μάη του 1947 τό νησί άπόχτησε ζωή, ή καλύτερα πάνω σ'αυτόν τόν άχαρο και άφυχο βράχο άρχισε να ξετυλίγεται τό φοβερό δράμα τών δημοκρατιών φαντάρων.

IV.- ΧΙΤΛΕΡΙΚΑ ΒΑΣΑΝΙΣΤΗΡΙΑ.

Όλοι οι φαντάροι που έρχονται έδω κατανέμονται στα τρία Τάγματα. Τό 1ο που βρίσκεται στο κέντρο του νησιού κι'έχει Διοικητή τόν Κωσταντόπουλο, τό 2ο στο βόρειο μέρος του νησιού με Δ/τή τό Στυλιόπουλο και τό 3ο στο νότιο μέρος με Δ/τή τόν άπαίσιο αίμοχαρή δήμιο, Σιαλούμπανα. Τά μαρτύρια τών φαντάρων αρχίζουν με μακάβρια μεθοδικότητα άπ'τήν πρώτη μέρα. Πρωτοπορεί τό 3ο Τάγμα.

Ό Σιαλούμπανας αρχιδήμιος Μάη, Καλμάκη,

Δελιδάνο,

Καρανίνα,

Κουντούπη,

και άλλους.

Άργά βασανιστικά κυλάει ό χρόνος, Πικρές βασανιστικές ^{μηνες} περνούν οι μέρες και μαρτυρικές οι νύχτες για τους σιαπανείς.

Ό μοναρχοφασισμός χρησιμοποιεί όλα τά μέσα, έπιστρατεύει όλοκληρη τήν σατανική έφευρετικότητα, βρίσκει τά πιο μακάβρια βασανιστήρια για να λυγίσει τους δημοκράτες φαντάρους. Να τους

κάνει να άπαρνηθοῦν τήν πλότη τους, να γίνουν οργανά του. Μά οί φαντάροι άντιστέκονται δέ λυγοῦν.

Υ.- ΤΟ ΜΑΡΤΥΡΙΟ ΤΟΥ ΣΙΣΥΦΟΥ

Καλοκαίρι . 'Ο καυτερός ήλιος λυώνει τό σίδερο. ή κατάξερη γής του Μακρονησιου βγάζει άχνα σά να καίγεται ολόκληρη. Πουθενά ίσκιος , πουθενά νερό. Καί μέσα στο καταμεσημερο εκατοντάδες φαντάροι ανεβαίνουν προς τήν κορφή του νησιου, κουβαλώντας στις πλάτες τους έναν τεράστιο όγκόλιθο. Καί πλώ οί δήμοι τους τους βρίζουν τους χτυποῦν. Φτάνουν καταίδρωμένοι, κατάκοποι στην κορφή. άνέβηκαν τό φριχτό Γολγοθά, καθονται ή καλύτερα ριχνονται στη γής για να ξουκουραστοῦν. Μά οί δήμοι τους τους αρχίζουν στις κλωσιές. Έμπρός μάς. Σηκωθείτε άπάνω κουκουέδες, Βούλγαροι άτιμοι. Καί κατεβαίνουν , καί ξαναανεβαίνουν . Κ Καί τό φριχτό μαρτύριό τους συνεχίζεται μέρες μήνες ολάκερους.

ΥΙ.- ΧΩΡΙΣ ΝΕΡΟ ΜΕ ΡΕΓΚΑ ΚΑΙ ΜΠΑΚΑΛΙΑΡΟ...

Τό πρώτο δεκαήμερο του Αύγουστου του 1947 στο 3ο Τάγμα έπέ μια βδομάδα δέ φέρανε καθόλου νερό. Δικαιολογήθηκαν ότι χάλασε ή ύδροφόρος που κουβαλούσαν νερό. άπ'τό Λαύριο. Ένα ότα ήμερο οί φαντάροι τό περάσανε χωρίς νερό. Αύγουστος μήνας μέσα στο φοβερο καμίνη της ζέστας, ανεβοκατεβάζοντας τους όγκόλιθους. Καί σαν να μην έφτανε αυτό οί χτηνάθρωποι του Σιαλούμπαμα, για να κάνουν άκόμα πιο φριχτό, πιο τρομερό τό μαρτύριο των έξορίστων, μαγείρευαν συνεχώς μπακαλιάρo άμούσκευτο καί δένανε συμπλήρωμα ρέγκα. 'Η δέφα άπ'τόν ήλιο τήν κουραση, τό μπακαλιάρo σε τρέλενε , έριχνες τά μάτια στη θάλασσα που ξαπλώνονταν μπροστά σου καί λαχταρούσες να ριχτές μέσα για να δροσιστείς . "Ομως ήξερες πως κέθε τέτοια άπόπειρα θα τήν πλήρωνες με τή ζωή σου . Θα σε σκοτώνανε οί φασίστες δήμοι σαν σκυλι. Καί ένω περνούσες αυτά τά μαρτύρια, ούτε στην Κόλαση

του ἄντη δέν τά συναντᾶς , οἱ δήμιος σου σάν τῆς Σειρῆνες σέ
καλοῦσαν νά ὑπογράφεις δήλωση "γιά νά σωθοῦν τά βασανά σου,
γιά νά σωθεῖς". "Ὅμως οἱ σιαπανεῖς ἀντιστέκονταν περὶφανοί.

ΥΠΙ.- ΜΑΡΤΥΡΙΚΕΣ ΝΥΧΤΕΣ ...

Τῆς πονεμένες μέρες τοῦ Μακρονησιοῦ τῆς διαδέχονταν οἱ ἐφιαλ-
τικῆς, οἱ μαρτυρικῆς νύχτες. Μόλις νύχτωνε ἀρχίζε τό καρδιοχτύ-
πι. Ποιανοῦ νά εἶναι τάχα ἀπόφε ἡ σειρά. Δέν περνοῦσε καμιά
νύχτα χωρὶς ν'ἀκουστοῦν τά ἄγρια βογγητά, οἱ σπαραχτικῆς φω-
νές τοῦ πόνου ἀπό κάποιο συνάδελφο, συναγωνιστή σου πού τόν
βασάνιζαν ἀπάνθρωπα.

- Τόν Αὐγουστο δάρθηκε ἄγρια ὁ καθηγητής φιλόλογος Κατσαρός
. Τόν δέρνανε ἐπὶ 5 ὀλόκληρες ὥρες. Λιποθύμησε 7 φο-
ρές. "Ὅμως τά χεῖλη τοῦ μισοπεθαμένου αὐτοῦ ἀγωνιστή ἀκουγότανε
- ὅπως οἱ δήμιος του λέγανε τήν ἄλλη μέρα - σιγανά μὰ καθα-
ρά καί σταθερά τό "ΟΧΙ", "δέν ὑπογράφω".

- Πρώτῃ ~~π~~έρα μέ τόν ἴδιο ἀπάνθρωπο τρόπο δέρνανε τό Σταματοπού-
λο ἀπ'τῆ Μυτηλήνη . Τοῦ σπᾶσαν τό χέρι μέ τό ξύλο καί τοῦ λέγα-
νε θά σοῦ σπᾶσουμε καί τό κεφάλι Βουλγαρε, ἂν ἐπιμένεις στίς
ιδέες σου" Ἀργότερα δάρθηκαν πολλοί . Ὁ Γαφαηλίδης (διη-
γός) Γιώργης ἀπ'τῆν Θεσσαλονίκη, ὁ Κατράνας ἀπ'τά Τρίκιάλα
καί ἑκατοντάδες ἄλλοι σιαπανεῖς. Ἐτσι περιμέναμε κάθε βράδυ
τῆ σειρά μας καί μέ τό φόβο στήν καρδιά. Ἦταν ἀδύνατο νά κλει-
σεις μάτι. Μὰ καί πῶς ἦταν ἀδύνατο νά κοιμηθεῖς τῆ στιγμή
πού ἀκουγες τῆς πονεμένες φωνές αὐτῶν πού δέρνοντανε "μανοῦλα
μου βοήθεια ἀδέλφια μου", κλπ. Καί ταυτόχρονα ἀκουγες τῆς
ἀγριοφωνάρες τῶν τεράτων τοῦ Σιαλούμπανα. "Βούλγαροι, ἄτιμοι,
θά πεθάνετε ἀπόφε "Κι'ὅταν σταματοῦσαν οἱ φωνές ἀκουγες τά
γογγητά τοῦ πόνου τῶν ξυλοδαρμένων πού τοῦς μεταφέρανε καί σοῦ
ραγίζονταν ἡ καρδιά. Καί δέν ἦταν μόνο μιά βραδιά
βδομάδες καί μῆνες ὀλόκληρους.

VIII.- ΗΡΘΕ ΚΑΙ Η ΔΙΚΗ ΜΟΥ ΣΕΙΡΑ....

Στις τρεις του 'Οκτώβρη ήρθε κι' η δική μου σειρά . "Αρχισε και τό δικό μου μαρτύριο. Μέ δέρνηανε τρείς-τέσσερες μαζί απ' τις 8 τό βράδυ ως τις 12 τά μεσάνυχτα, λιποθύμησα 5 φορές. Μ'άφτισαν. Μ'άφτισαν . Μά δέν τέλειωσαν τά βασανά μου. Χτυπήθηκα τό ίδιο σιληρά στις 9 Νοέμβρη. "Ανθεξα. Μ'άφτισαν. Μά πάλι δέν παρήθησαν οί δήμιοι. Μέ ξαναπερίλαβαν στις 15 Δεκέμβρη. Μέ τσάκισαν κυριολεκτικά στο ξύλο. "Ανθεξα κι' αυτή τή φορά.

"Υστερ' απ' αυτό , δσους δέ λυγίσανε-κι' ήτανε οί πιο πολλοί μέ διαταγή του Β. ΙΙ μάς ρίξανε στις 27 Δεκέμβρη στο 1ο Τάγμα. 'Από μάς κράτησε μόνο δύο ο Σιαλούμπακας. Τόν Πορτογάλη δικηγόρο και τόν Μουτσοκιάκη..... γιατρό. "Όπως μάθαμε άργότερα τους ύπόβαλαν σε φριχτά βασανιστήρια για να ύπογράψουν. 'Ο Πορτογάλης μετά απ' τό ξυλοκόπημα κρεμάστηκε 5 ώρες όλοκληρες μέ τό κεφάλι προς τά κάτω. Και κάτω απ' τό κεφάλι του, πάνω στο τραπέζι ήταν έτοιμη ή δήλωση. "Όταν κανένας πέθαινε τήν ώρα του ξύλου τόν πετούσαν στη θάλασσα ή τόν κρεμούσανε απ' τό λαιμό και λέγανε ότι αυτοκτόνησε. Αυτό τό διαπιστώσαμε μ'έναν Σλαβομακεδόνα που βρέθηκε κρεμασμένος μ'ένα καλώδιο στο λαιμό δίπλα στο σκοπό. Είπαν φυσικά πως αυτοκτόνησε. "Όμως, πως ήταν δυνατό ν' αυτοκτονήσει δίπλα στο σκοπό χωρίς να τό αντιληφθει; Είναι όλοφάνερο πως τόν πνίξανε. Δυστυχώς δέ θυμούμαι τό όνομά του. 'Αλλά μήπως είναι ο μόνος ;.....

IX.- ΕΘΝΙΚΕΣ ΚΟΛΥΜΒΗΘΡΕΣ ΚΑΙ ΕΞΑΓΝΙΣΜΟΣ...

Μά δέν σταματούσε ως εφώ τό μαρτυρολόγιο τών Μακρονησιωτών Για να εξαγνισθοῦν έπρεπε να περάσουν απ' τήν 'Εθνική κολυμβήθρα . Κρεμάλα, ξύλο, μεταφορά του γιδλιθου μέσ' τ' Αύγουστιάτικο λιοπύρι, δίφα, άϋπνια, πείνα δέν δέν ήταν άρμετά, 'Απολουθοῦσαν κι' άλλα πιο φριχτά βασανιστήρια, Βάζανε άναθαρσες στο στόμα τών φαντάρων, τους κρεμούσανε μέ τό κεφάλι στην

τρύπα του ἀποχωρητηρίου καί τό πιό φριχτό, αὐτό πού κάνει νά σταμάταει τό μυαλό τοῦ ἀνθρώπου, εἶναι τό κρέμασμα τῶν ἀμετανοήτων μέσα στό τσουβάλι ἀπό ἓνα ξερόβραχο πάνω ἀπ' τή θάλασσα ὡρες ὀλόκληρες καί τό ἀναβάφτισμα κάθε λίγο μέσα στό νερό. Αὐτές εἶναι οἱ Ἐθνικές κολυμβήθρες τῆς Μακρονήσου. Κι' αὐτό τό εἶδος τόν ἐξαγνισμό " κάνανε στούς δημοκρατικούς φαντάρους. Ἔτσι κρεμάσανε τόν Κατσαρό, τόν Ραφαηλῆδη κι' ἄλλους πολλούς.

Χ.- ΤΑ ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΗΣ 29 ΦΛΕΒΑΡΗ...

Στό 1ο Τάγμα μάζεψαν 5.000, στό 2ο 7.000, στό 3ο 4.000. Ὑπῆρχαν ἀκόμη 600 περίπου ἀξιωματικοί στό Κέντρο παρουσίασης ἀξιωματικῶν καί 1.000 περίπου στίς φυλακές. Στό 1ο Τάγμα μέ τούς μαζικούς ἀγῶνες μας εἶχαμε σπάσει τήν προμοκραρία ὡς ἓνα βαθμό. Μ' αὐτό δέν ἄρεζε καθόλου στούς φασίστες. Γι' αὐτό ἀποφάσισαν νά ματοκυλίσουν τό 1ο Τάγμα. Αὐτό ἐγινε στίς 29 Φλεβάρη 1948. Στίς ἀρχές Φλεβάρη ἀντικατασταίνουν τό Διοικητή τοῦ 1ου Ταγματος Κωσταντόπουλο, γιατί φαίνεται ὅτι δέν τόν κρένανε κατάλληλο νά στήσει τήν ἐγκληματική προβοιάτσια, πού προέτοιμαζαν, φέρνουνε τόν Καραμπέτσιο, μά οὔτε κι' αὐτός τοῦς ἔκανε καί σέ 10 μέρες τοῦ δώσανε πόδι.. Τέλος φέρνουν τό Βασιλόπουλο, λοχαγὸ πεζικοῦ, φοβερό φασιστόμουτρο. Προηγούμενα ἦταν διοικητής τῶν φυλακῶν. Τώρα τόν τοποθετοῦν διοικητή τοῦ 1ου Ταγματος. Στήν ἀρχή μᾶς ἀπειλοῦν ὅτι θά μᾶς στείλουν στό 3ο Τάγμα. Οἱ ἀπειλές οἱ βρισιές πέρνουν καί δίνουν ὀλόκληρο σχεδόν τό μήνα. Μιά μέρα μᾶς ἀναγγέλουν πῶς συντάχθηκαν οἱ κατὰλογοι γιά νά μᾶς στείλουν στό 3ο Τάγμα. Καθένας μας πέρθει ἀπόφαση νά προτιμήσει νά πεθάνει παρά νά πάει ἐκεῖ, Ἐημέρωσε Ἡτραγική 29 Φλεβάρη. Μᾶς βάζουν στή γραμμὴ καί μᾶς ὀδηγοῦν ὄλους σέ φάλαγγα κατὰ τριάδες στό θέατρο, μιά μικρὴ δηλ. χαράδρα πού τή χρησιμοποιούσανε γιά θέατρο τῶν ὀπλιτῶν τῆς φρουρᾶς-εἶχαν συγκεντρωθεῖ σχεδόν οἱ μισοί, ὅταν οἱ χαφιέδες τῆς

Α.Μ. άρχισαν τίσ προκλήσεις. Βρίζαν φημοκρατικούς φαντάρους χαστουκίζαν, δέρνανε, άρχιζαν νά συλλαμβάνουν στρατιώτες και νά τούς όδηγοῦν στο Πειθαρχείο. Οί φαντάροι διαμαρτύρονται, φωνάζουν αίσχος-αίσχος. ΑΜίτες δέν χασομεροῦν, βάζουν μέ τά αύπόματά τους πάνω στή μάζα τών φαντάρων. Γίνεται φοβερή φασαρία, όλοι φεύγουν άπ'τό θέατρο κι έρχονται μπροστά στο Τάγμα. Έδω φθάνουν οί πρώτες πληροφορίες και κυκλοφοροῦν από στόμα σε στόμα σάννάστραπή 9 ΝΕΚΡΟΙ ΚΑΙ 6 ΤΡΑΥΜΑΤΙΕΣ . Τά πνεύματα τών δημοκρατικῶν φαντάρων έξεγείρονται. Φωνάζουν : & Είστε δολοφόνοι, έγκληματίες". Οί Α.Μ. προσπαθοῦν νά μās διαλύσουν. Έμείς επιμένουμε. Τώρα κρατοῦμε στα χέρια μας τούς νεκρούς και τούς τραυματίες μας. Ζητοῦμε νά έλθει Κυβερνητική Έπιτροπή, ζητοῦμε νά έλθουν ξένοι σημοσιογράφοι, νά φύγει ό άνισόροπος ύπολοχαγός Καρδαράς-μόλις είχε βγει άπ'τό Τρελοκομείο. Νά κατεβεί ή σημαία μασίστια . Δηλώνουμε πώς μέρχις ότου γίνουν όλ'αύτά θα κηρύξουμε άπεργία πείνας. 'Ο Βασιλόπουλος, βγαίνει και μιλάει. 'Υπόσχεται ότι θ'άναφερθοῦν στο γενικό Έπιτελείο. Για τή σημαία άρνεϊται νά τήν κατεβάσει μεσιάστια.

ΧΙ.- Ο ΑΡΧΗΦΑΣΙΣΤΑΣ ΜΠΑΪΡΑΧΤΑΡΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΝΕΙ ΤΟ ΜΑΤΟΚΥΛΙΣΜΑ

Τήν άλλη μέρα τό πρωϊ φτάνει μέ τ'άντιτορπιλιό ό Γενικός Στρατοπεδάρχης Μπαϊραχτάρης. Δέν άποβιβάζεται. Μιλάει άπ'τό πλοίο στους φαντάρους. "Σας καλω νά συνέλθετε, νά σταματήσετε τ τό κίνημα , "Ετσι χαρακτηρίζει τά γεγονότα , Μήν άκούτε τά κηρύγματα του Κομμουνισμού και τών Σλαύων κ κ π. ". 'Η άπάντηση που παίνει από χιλιάδες στόματα είναι : "Εσύ είσαι ύπεύθυνος για τά γεγονότα. Είσαι έγκληματίας". Σε λίγο μās κλείνουν από όλόγυρα. 'Ηρθαν σε ενίσχυση ή φρουρά του 2ου Τάγματος, \$\$\$ του 3ου Τάγματος μέ επικεφαλής τον ίδιο τον Σιαλούμπανα, τον ύπολοχαγό Μπαρουχο τό άνθ/γό Σφοιανό... Μās χτυποῦν μέ τ'αυτόματα, μέ όλα τά όπλα , Ρίχουν στο φαχνό . Μās χτυποῦν άσταμά-

τητα απ' τής 10 το πρωί ως τής 5 το απόγευμα . 'Η μάζα τών φαντάρων αντιστέκονταν ήρωϊκά. Παλεύει υπεράνθρωπα μέ πέτρες, μέ τής γροθιές μέ γυμνά στήθια. Στα μέρη που γίνηκε τό ματοκύλισμα γέμισε από νεκρούς και τραυματίες. Πάνω από 350 νεκροί και ¹⁵⁰ τραυματίες. 'Η αντίσταση κάμπτεται, λυγίζει. Τό τί έπακολούθησε είναι αδύνατο να περιγραφτεί. Οί φασίστες φρένιασαν, ριχτηκαν μ' αφάνταστη λύσσα ενάντια στους φαντάρους. 'Η ζωή κατάντησε τρείς φορές χειρότερη, σωστή κόλαση. Κατηγορήσανε σαν υπεύθυνους "για τό κίνημα" που οργανώσανε οί ίδιοι 180 μακρονησιώτες τους στείλανε στο στρατοδικείο και πολλοί απ' αυτούς διατάστηκαν σε βαρειές ποινές... 'Ανάμεσα σ' αυτούς είναι ο Κωτσαρή ~~Ναυτ~~ Παρίσης καθηγητής, ο Ραφαήλδης Γιώργης δικηγόρος, ο Σταματόπουλος κ.λ.π. καταδικάστηκαν σε θάνατο .

XII.- ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΔΗΜ. ΑΞ/ΚΩΝ- "ΚΕΝΤΡΟ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΗΣ ΔΙΑΒΙΩΣΕΩΣ"

Τά ίδια και χειρότερα τραβούν οί δημοκρατικοί αξ/κοί.

Τους δέρνουνε τους έξευτελίζουνε για να υπογράψουν δήλωση. "Όσοι αρνήθησαν τους κάνουνε στρατιωτική καθαίρεση. Τους φέρανε στο 1ο Τάγμα. Τους βάλανε μαζί μέ τους αμετανόητους φαντάρους μέσα στα συρματοπλέγματα.

Στις φυλακές Μακρονησιού, περιτριγυρισμένες από συρματοπλέγματα βρίσκονται ήγέτες τής 'Εθνικής 'Αντίστασης οί Στρατηγός Σαράφης, Μάντακας και πολλοί άλλοι άνωτεροι και κατώτεροι αξ/κοί του ΕΛΑΣ. Δηλαδή χωρίσανε ένα μέρος τών φυλακών ταί τό όνομάσανε "Κέντρο Πειραρχημένης Διαβίωσης" και έδω κλείσανε τους τιμημένους ήγέτες τής αντίστασης και εκεί περνούν πιερές μέρες οί δημοκρατικοί αξ/κοί.

XIII.- ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΠΟΧΡΩΜΑΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΙΕΤΑΞ.-

Μά και για κείνους τους αξ/μούς και φαντάρους που υποκύπτωντας στα βασανιστήρια υπογράφουν δήλωση δέν τελειώνουν τά βάσανα, δέν

τούς αφήνουν ελεύθερους . Στη σιάλα τῶν βασανιστηρίων τῆς Ἱερῆς Ἐξέτασης τοῦ Μακρονησιοῦ, ὑπάρχουν καὶ γι' αὐτοὺς δοκιμασίες. Εἶναι πρῶτα -πρῶτα τὸ "ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΠΟΧΡΩΜΑΤΙΣΜΟΥ". Απ' αὐτὸ περνᾶνε ὅλοι ὅσοι κάνανε δήλωση. *Τοι κάναν ἰρῶματα εἰς ἡμῶν τῶν. Καὶ ἴσως ἐν ἀδελφείῳ* Τοὺς θέλουν αὐτοί, τότε ἀποχρωματίζονται, περνοῦνε ὅπως λένε στὸ "Ἐθνικὸ χαράκιμα". Δηλ. τοὺς τοιμάζουν γιὰ τὰ Τάγματα Μακρονησιωτῶν, ὅπου τοὺς στένουν μὲ τὸ ζῶρι ἢ τὸ ΙΕΤΑΣ. Ἄλλοιῶς ἀν δέν ἀπαντήσουν "καλά", τότε συνεχίζονται τὰ βασανιστήρια. Ἄλλὰ τί εἶναι τὸ ΙΕΤΑΣ; Ἱερὸν Τάγμα Ἀξ/κῶν τὸ λένε πομπωδῶς οἱ φασίστες. Ἀπ' τὴν Μακρόνησο τελευταῖα βγάλανε ἓνα τάγμα... ἐθελοντῶν ἀξ/κῶν ποὺ θὰ πολεμοῦσαν σάν μαχητές. Τώρα ἀκουστε τί λογιῆς ἐθελοντές εἶναι: Ὁ ὑπολοχαγὸς Σαπόγιας ὅταν ρωτήθηκε ἀν θέλει νὰ καταταγεῖ στὸ ΙΕΤΑΣ ἀπάντησε μπροστὰ σ' ὄλους καὶ τὸ δῆμιο Βασιλόπουλο : "Δέν ἔχω καμιὰ διάθεση νὰ πάρω μέρος στὸν ἀδελφοκτόνο πόλεμο καὶ νὰ σκοτωθῶ γιὰ ξένα συμφέροντα". Φυλακίστηκε ἀμέσως καὶ μετὰ ὁδηγήθηκε μὲ τὴ βία στὸ ΙΕΤΑΣ. Μὲ τὸν ἴδιο τρόπο κατατάχθηκε καὶ "ἐθελοντικῶς" στὸ ΙΕΤΑΣ ὁ ὑπολοχαγὸς Μητσάκης. Μὲ τὸν ἴδιο τρόπο καὶ οἱ ἄλλοι ἀξ/κοί τοῦ ΙΕΤΑΣ, ποὺ στάλθηκαν μὲ ἐπικεφαλῆς τὸ στρατοπεδάρχῃ δῆμιό τους Συνταγματάρχη Δαούλη νὰ πολεμίσουν τὸ Δ.Σ.Ε.

XIV .- ΟΛΑ ΤΡΙΤΗΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ - ΛΟΒΙΤΟΥΡΕΣ κ.λ.π.

Ἡ τροφή, ἀνδριασά, ὑπόδηση, κ.λ.π. ποὺ χορηγεῖται στοὺς Μακρονησιῶτες, εἶναι ὅλα τρίτης κατηγορίας-ὅπως λένε οἱ φασίστες. Ἡ τροφή ἀποτελεῖται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπὸ πατάτες χαλασμένες, σπανάκι, κουνσέρβα, φασόλια ἀλεσμένα, ρεβύθια κομένα, λίπος φυτικῶς. Πολλές φορές "λόγω θαλασσοταραχῆς" μένανε 2.3 μέρες νηστικοὶ καὶ χωρὶς νερὸ. Κρέας τρώγαμε κάθε Πάσχα. Ἐκεῖ πέρα ἀργιάζει ἡ κλεψιά. Ὁ Δ/τῆς τοῦ Ἰοῦ Λόχου τοῦ Ἰοῦ Ταγματὸς Μπέσιος κρατᾶ ἀπὸ κάθε στρατιώτη τὴ μέρα . "Ἔτσι συγκεντρώνει ἑκατοντάδες τσιγάρα. Ὅταν δέν μαγειρεύαμε ἀπὸ ἔλλειψη

τροφής ή νερού, τότε τὰ καθηστερημένα τρόφιμα όταν έρχονταν πάνε υπέρ του λοχαγού. Έτσι στις 16-18 Φλεβάρη 1948 κράτησε όλα τὰ τρόφιμα και τή ζάχαρη σέ διαμαρτυρία που κάναμε στον τότε Δ/τή του Τάγματος Καραμπένιο, μας απάντησε ότι τὰ φυλάει στη σιηνή του ο λοχαγός για να μή χαθούνε. Το ίδιο τρίτης κατηγορίας είναι τὰ παπούτσια και τὰ ρούχα μας, παλιά και σκισμένα. Φορεμένα από άλλους φαντάρους γρηγορότερα. Ο ίδιος λοχαγός εφαρμόζει κι άλλες μέθοδες ληστείας. Κάθε φορά που έρχεται έπιταγή σε φαντάρο, κρατάει 10% για... γραφική ύλη. "Αν κάποιος στρατιώτης έχει απόλυτη ανάγκη για άδεια πρέπει να έχει βαρειές τσέπες για να τήν πάρει. Ο Οίκονόμου από το Δεμορφο Ζαγοριού για να πάρει άδεια, πλήρωσε το λοχαγό Χατζημιχάλη 3000000 χιλ. δραχμές. Έπίσης του Ίαβρέλλη Κώστα η άδεια στοίχισε μια λίρα. "Αν δεν είχες χρήματα πολλά δεν έπερνες σε καμιά περίπτωση άδεια. "Ακόμη εφήρμοζαν και άλλες κομπίνες, είχαν στρατιωτικές καντίνες, που πουλούσαν τὰ είδη σε υπέρογκες τιμές και τὰ κέρδη τὰ τσέπωναν οι τρανοί.

XY.- ΓΡΑΦΕΙΑ ΗΘΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ...

Σέ κάθε λόχο έφτιαζαν Γραφεία Διαφώτισης ή Γραφεία Ηθικής Αγωγής ή καλύτερα Γραφεία ήθικης διαστρέβλωσης. Τὰ Γραφεία αυτά οργανώνουνε διαλέξεις 2 φορές με φασιστικό περιεχόμενο. Το πρωί γινότανε κατά λόχο, το απόγευμα κατά Τάγμα. Στους χώρους που θα γινότανε η ήθικη άγωγή οδηγούσανε τους φαντάρους με το ζόρι σε φάλαγγα κατά διαδες. "Οποιος προσπαθούσε να κρυφτεί μεσ' τον καταυλισμό για να γλυτώσει απ' τήν... ήθικη άγωγή και τον καταλαβαίνανε, είχε για πρώτη φορά μια βδομάδα πειθαρχείο και μια ώρα ξύλο κάθε βράδυ. "Αν τον πιάνανε για δεύτερη φορά τότε είχε δυό βδομάδες πειθαρχείο και δυό ώρες ξύλο κάθε βράδυ. Πολλές φορές έρχότανε πολίτες και κάνανε ορισμένες διαλέξεις, όπως ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου, , Βουλευ

τές, όρισμένοι φοιτητές, φασίστες, δημοσιογράφοι, κ.λ.π. Άιόμα προσπαθοῦσαν νά έξαναγκάσουν τούς δημοκρατικούς φαντάρους νά κάνουν διαλέξεις. Ή ίδια ή δ/ση διέταξε καί συγκέντρωσαν όλους τούς έγγραμματος. Τούς χτύπησαν, τούς βασάνισαν, όμως ώς τήν ώρα πού έφυγα κανένας δέν έκανε διάλεξη.

ΧΥΙ.- ΥΜΝΟΙ ΣΤΗΝ ΑΜΡΙΚΑΝΙΚΗ ΚΑΤΟΧΗ - ΔΗΛΕΤΗΡΙΟ ΕΙΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗΝ

Ε.Σ.Σ.Δ.

"Όλοι οί λόγοι ήταν όμοιοι. Έπλεσαν ύμνους για τήν Άμερικη καί ξερνοῦσαν φαρμάκι ενάντια στη Σοβιετική Ένωση καί κατέληγαν πᾶς "μέ τή γενναιοδορη ενίσχυση τής Άμερικῆς θα πεταχθει ό Σλαβονίητος συμμοριτισμός". Άιόμα στις "θεωρίες" τους λέγανε ότι ό Σοβιετικός λαός είναι άμόρφωτος καί ήμιάγριος. Καί φέρνανε καί... "άποδεξεις".

"Όταν οί Ρώσοι προχωροῦσανε στην Αύστρια κανανε άγριο πλιάτσικο. Άνάμεσα στ'άλλα πλιάτσικα ένας Ρώσος στρατιώτης βρήκε ένα ρολοῖ - ξυπνητήρι. Τούκανε εντύπωση καί τό πήρε. Στο δρόμο τό ρολοῖ χτυπάει ό Ρώσος τρομάζει. Τό ρίχνει κάτω καί τό χτυπά μέ τό πιστόλι. Αύτά κι'άλλα ανάλογα γελοία παραμύθια λέγανε για νά συνοφαντήσουν τό Σοβιετικό Λαό, υποτιμῶντας τή νοημοσύνη τῶν δημοκρατικῶν φαντάρων. Πόσο όμως πέφτασε έξω, πόσο γελοιοδόντανε. "Όταν οί "διανοούμενοι" τής κακῆς ώρας ξερνοῦσανε τις άίσχρες συνοφαντίες τους, σ'όλων τῶν φαντάρων τά πρόσωπα διακρίνονταν τό είρωνικό χαμόγελο.

ΧΥΙΙ.- ΨΕΥΤΙΕΣ ΣΥΚΟΦΑΝΤΙΕΣ - ΣΚΕΝΟΘΕΣΙΕΣ...

"Όταν έρχότανε ό ύπουργός τῶν στρατιωτικῶν μέ τά ξένα άφεντικά τούς Άμερικάνους καί Έγγλέζους, προσπαθοῦσανε νά εκβιάσουν τούς φαντάρους νά τους σηκώσουν στα χέρια. Βάζανε τους χαφιέδες τής φρουράς νά ζητοκραυγάζουν καί νά φωνάζουν "ΟΠΑΑ ΘΕΛΟΥΜΕ" καί λέγανε πώς τά ζητοῦν οί δημοκρατικοί φαντάροι, τους βγά-

ζανε φωτογραφίες κ.λ.π. Στο Ιο Τάγμα πού υπηρετούσα ποτές δέν καταφέρανε νά κατεβάσουν τούς δημοκρατικούς φαντάρους σέ ύποδοχή καί νά τούς κάνουν νά ζητοκραυγούν, γι'αυτό όταν έρχότανε τίποτα έπίσημοι, τότε κατεβάζανε τό Λόχο Διοίκησης. Τούς έπαιρναν στά χέρια, τούς περιφέρανε στόν καταυλισμό, ζητοκραυγάζανε καί φωνάζανε "θέλουμε όπλα", "όπλα θέλουμε". Τότε οί δικοί τούς λέγανε "άφου έσείς έχετε όπλα, τί άλλα όπλα θέλετε;" "Δέν πάτε μ'αυτά νά πολεμήσετε ;".

Πολλές φορές μās στριμώχνανε οί αρχιδήμιοι του ^Iάγματος άξιωματικοί Καρδαράς, Σαλβαράς καί οί δήμιοι Ρεντέρης, Μπινίτος, κ.λ.π., -πού ύστερα άπ'τά γεγονότα τής 29 Φλεβάρη όνομάστησαν δεκανείς- καί μās συγκεντρώνανε μπροστά στους έπίσημους γιά νά ζητοκραυγάσουμε. Οί δήμιοι φέρνανε γύρα στή μάζα μέ τά κλομπς στά χέρια, όμως κανέναν δέν είχε διάθεση γιά ζητοκραυγές.

Στό Ιο Τάγμα είχανε βγάλει καί έφημερίδα τήν "Αναμόρφωση" 500 δρ. τήν φύλλο. Έθνη υποχρεωτικά τήν Αναμόρφωση πού τήν πουλούσαν υποχρεωτικά μās πουλούσανε τό "Δημοκρατικό άγώνα" του ^{III}αντούβαλου καί κατι άλλες φυλλάδες "έθνικου περιεχομένου". σάν τά ποιήματα του Μέζερ.κ.λ.π. Γιά όλα αυτά μās κρατούσανε 3.500 δραχμές άπ'τίς 9.000 πού μās δίνανε τό μήνα, ένω στους άλλους φαντάρους δίνανε 60.000 δραχμές .

Τώρα τελευταία φέρανε ένα ράδιο μέ τρία μεγάφωνα . 'Ο ριζμένες ώρες βάζανε μερικές πλάκες -σάν παγίδες - γιά νά συγκεντρώνουν τούς φαντάρους . Μόλις βλέπανε έτσι οί φασίστες αρχίζανε τίς θεωρίες. Τότε έμείς σιγά + σιγά διαλυόμασταν καί τούς άφίναμε μπουκάλια.

XVIII.- ΟΝΟΜΑΤΑ ΑΡΧΗΔΗΜΙΩΝ.

Ποιοί ήταν αυτοί οί άπαίσιοι χιτλερικοί δήμιοι, αυτά τά τέρατα πού ξέρασε ή κόλαση. Αυτοί πού ^{όργιάσαν} ~~έρχοσαν~~ κυριολεκτικά, αυτοί πού ξεπέρασαν σέ ώμότητα καί άγριανθρωπισμό τούς δημίους του Νταχάου ; Είναι πρώτος ό Μπαϊραχτάρης Γιώργης, διευθυντής του

ΒΙΙ Γραφείου του Ὑπουργείου στρατιωτικῶν καὶ γενικῶς Στρατο-
πεδάρχης Μακρονήσου.

Στὸ 1ο Τάγμα Βασιλόπουλος Ἀντώνης Ταγματάρχης ἀπ'τὴν Πελο-
πόννησο Ὑποδ/τῆς Σαλονίτης Διονύσης ἀπ'τὸ Αἰτωλικόν, Καρδαρᾶς
(ἀνθ/γός) Πελοπόννησος. Δ/τῆς 2ου Λόχου Μπερῆς ἀπ'τὴ Μυτιλήνη
Ὑπολοχαγός Μπέτσιος. μένει στοὺς Ποδαράδες στὴν Ἀθήνα, Σιαλβαρᾶς
ὑπολοχαγός Χατζημιχάλης, (ὑπολ/γός) ἀπ'τὴν Πάτρα μένει στὴν Ἀθήνα.

Ρενιέρης δεκανέας ἀπ'τὴν Μάνδρα - Ἀττικῆς. Μανώλης καὶ Κανελο-
πουλος Γιώργης ἀπ'τὴν Ἐλευσίνα. Μπενίτος ἀπ'τὴν Μακεδονία.

Στὸ 3ο Τάγμα ἀρχιδῆμιος Μάκης Λόγιας ἀπ'τὴν Ἀθήνα. Δαλιδά-
νης Κων/νος ἀπ'τὴ Σαλονίκη. Παπαδόπουλος, Δελβινάκι Παγωνιοῦ, Κα-
ρανίκας ἀπὸ Κεράσοβο Καρπενισιοῦ. Κουνούπης Μακεδόνας.

Ἐπίσης στὸ 3ο Τάγμα ἦρθε ὕστερα ὁ ἀπαίσιος τύρανός Σιαλοῦ-
μπαικας Κων/νος Πελοποννήσιος. Ὁ Σφαιλιανός ἀπ'τὴν Εὐβοία ὁ Μπα-
ρούχης πού μένει στὴν Ἀθήνα, Γλαιουμάκης ἀπ'τὸ Αἴγιο κ.λ.π.

Δυστυχῶς αὐτοὺς μόνο θυμάμαι ἀπ'τούς κτηνανθρώπους-δημέ-
ους τοῦ Μακρονησιοῦ. Ἐνα χαρακτηριστικὸ γεγονός πῶσο φρασδεῖλοι
ἦταν αὐτοὶ οἱ φευτοπαληιαράδες εἶναι τὰ ἑξῆς: Κάποτε διαδόθηκε
στὴ Μακρόνησο ὅτι θ'ἀντικατασταθοῦν ὅλοι οἱ ἀξ/μοὶ καὶ θὰ στα-
λοῦν νὰ πολεμήσουν. Ὅλοι ἀναστατώθηκαν καὶ πάγωσαν κυριολεχτι-
κᾶ. Ἐφρασαν μέχρι τὸ Στράτο, ἔδειξαν τὰ πιστοποιητικὰ τους
τοῦ ὄργου καὶ τοῦ αἵματος καὶ κατὰφεραν νὰ γυρίσουν γιὰ νὰ συ-
νεχίσουν τὸ ματωβαμένο ὄργιο. Αὐτὰ τὰ ἀνθρωπόμορφα τέρατα καὶ
τ'ἀφεντικὰ τους τοὺς μισῶ μ'ὅλη τὴ δύναμη τῆς ψυχῆς μου.

XIX.- ΚΑΛῶ ὍΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΜΑΚΡΟΝΗΣΙΩΤΕΣ...

Καλῶ ὅλους τοὺς Μακρονησιῶτες ὄλους τοὺς δημοκράτες ἀγωνιστῆς
τῆς Ἐθνικῆς Ἀντίστασης, αὐτοὺς πού μαρτύρησαν στὴ Μακρόνησο.
Αὐτοὺς πού δοκίμασαν τὴν πείνα, τὴν φριχτὴ δίψα, αὐτοὺς πού
κουβάλησαν μέσα στὸ Αὐγουστιάτικο λιοπῦρι τὸν φοβερό ὀγκόλιθο,
αὐτοὺς πού κρεμάστηκαν ἀνάποδα, πού κρεμάστηκαν στὸ τσουβάλι.

αυτούς που έπαθαν άμετρικούς έξευτελισμούς και ταπεινώσεις, αυτούς που είδαν να σφάζονται στις 29 Φλεβάρη 1948 τα άδέλφια τους, τους φίλους τους, τους συναγωνιστές και πλημμύρισε η καρδιά από φοβερό μίσος ενάντια στους δήμιους του Μπαϊραχτάρη, ενάντια στους φασίστες ~~υπόπιους~~ ^{τάγματα} και ξένους. Τους καλώ ναρθουν στο ΔΣΕ .- όσους έβγαλαν στα ~~μάματα~~ ^{τάγματα} και στα ΙΕΤΑΕ - για να αγωνιστούν με λύσσα ενάντια στον κτηνώδη φασισμό των Τσαλδαροσοφούληδων και των Γιάγκιστερς, Να αγωνιστούν με πάθος μέσα απ' τις γραμμές του Δ.Σ.Ε. για να ξεκουμπιστούν οις ξένοι, και να λευτερωθεί η πατρίδα μας , για να λείφουν οι φυλακές και οι έξορτες και τα φριχτά κότεργα του Μακρονησιού.

Αυτόν άδέλφια τον έξαγνισμό κατάλαβα έγώ στη Μακρόνησο. "Ενοιωσα να φουντώνει άβυσσαλέο τό μίσος μου ενάντια στους δήμιους και τους δήμιους του Λαού μου, "Ενοιωσα να φουντώνει άπέραντη ή αγάπη μου για τό Λαό και την Πατρίδα. Και δίνω τώρα όλες τις δυνάμεις μου στο μεγάλο άγώνα για τή λευτεριά και ετή Λαϊκή Δημοκρατία, για τή σωτηρία του Λαού και των άγωνιστών του απ' τό φοβερό λεπίδι των Άμερικανών ληστών και των Έλλήνων Γενιτσάρων Μπαϊραιτάριδων.

Στόν άγώνα αυτόν καλώ όλα τ' άδέλφια μου, τους μαρτυρικούς Μακρονησιώτες.

Γ. Τζόνας

Υ.Γ. Ο άγωνιστής Γ. Τζόνας παρουσιάστηκε στο Δ.Σ.Ε. μόλις του δόθηκε εύκαιρία, μόλις συνάντησε τήν πρώτη άνταρτοομάδα, όταν μετά τό τέλος τής θητείας του απολύθηκε απ' τό Μακρονήσι. Κατάχθηκε τό Νοέμβρη 1948 στην ΥΙΙΙ Μεραρχία. Πήρε μέρος στη μάχη του "Αη-Γιώργη Λυκόρραχης τήν Ι-Ι-49. Τραυματίστηκε και τώρα νοσηλεύεται στο Άναρρωτήριο τής Μεραρχίας μας.

ΓΕΝΑΡΗΣ 1949